

HANDLINGSPLAN

MOT

MOBBING

LEKA BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

Forord:

Leka barne- og ungdomsskole har 0-toleranse for mobbing.

Alle voksenpersonene i skolemiljøet har ansvar for å varsle om mobbing så snart en har mistanke om dette. Ved bekreftet mistanke har alle voksenpersonene i skolemiljøet plikt på seg til å stoppe mobbingen umiddelbart.

Arbeidet mot mobbing og for økt trivsel på skolen må drives kontinuerlig. Dette må være et viktig tema i elevsamtalene og på konferansetimene.

Melding om mobbing skal alltid tas alvorlig og meldes til kontaktlærer eller rektor/undervisningsinspektør.

Å avdekke og stoppe mobbing er ikke alltid lett, derfor trenger skolen en plan som beskriver hvordan en går fram i disse sakene. Planen er delt inn i 5 hovedområder. Disse er:

- 1. Forebyggende arbeid**
- 2. Avdekking av mobbing**
- 3. Tiltak mot mobbing**
- 4. Evaluering**
- 5. Årsplan, trivselstiltak**

Planen tas i bruk fra høsten 2007.

Leka, 12.02.2007.

Bjørn H. Henriksen
- rektor-

Mål: Alle elever skal oppleve et trygt og godt arbeidsmiljø fritt for mobbing – også digital mobbing - på skolen.

Definisjon:

”Med mobbing eller plaging forstår vi psykisk og/eller fysisk vold rettet mot et offer, utført av enkeltpersoner eller grupper. Mobbing forutsetter et ujevnt styrkeforhold mellom offer og plager, og episodene gjentas over tid”

(Roland og Sørensen Vaaland, i ”Zero, SAF’s program mot mobbing. Lærerveiledning”, 2003).

Utdanningsdirektoratet 2007: ”En person er mobbet når han eller hun, gjentatte ganger og over en viss tid, blir utsatt for negative handlinger fra en eller flere personer. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing.”

1. Forebygging

Det viktigste tiltaket mot mobbing er å unngå at problemet oppstår.

Hovedspørsmålet blir da: Hvordan skal en greie å unngå mobbing ved vår skole?

Det viktigste blir å finne virkemidler som forebygger mobbing. Ved aktiv bruk av slike virkemidler vil vi til enhver tid være i forkant av problemet og kan lettere gripe fatt i problemet hvis det oppstår.

Det er viktig at ikke bare skolen er aktiv i forebyggende arbeid, men at også hjemmet bidrar til dette. Det beste er at skolen og hjemmet i aktiv dialog finner fram til konkrete tiltak som er med på å skape et godt og trygt miljø for elevene, der de trives og kan utfolde seg i aktivitet hvor alle kan være med.

Årsplan for forebyggende arbeid mot mobbing.

Tidspunkt	Tiltak	Ansvarlig
August/ September	Gjennomgang av faste rutiner på trinnene: - Start og avslutning av timer - Reaksjoner på uro, protester og provokasjoner Spesielt fokus på mulig mobbing i timer og friminutt: - Teamet tas opp i klasseråd og lærerkollegium - Meld fra til adm. ved mistanke	Teamleder Lærere og assistenter
September/ Oktober	Det settes av tid til å reflektere over lærernes utøvelse av ledelse: - Hvordan forholder vi oss til urolige elever? - ”Belønn” rolige elever med oppmerksomhet Mobbing skal være tema på første foreldremøte om høsten: - Fortell om mobbeplanen - Fortell om spørreundersøkelsen om trivsel Det lages plakater med 1 – 3 enkle regler for trivsel Mobbing/trivsel som tema på første møte i elevrådet Mobbing som tema på første FAU-møte	Rektor/ Uv.ins. Kontaktlærer Kontaktlærer Elevrådskontakt FAU-leder
Oktober/no vember	Mobbing/trivsel skal være ett av temaene ved elevsamtaler og konferansetimer.	Kontaktlærer
Nov./des.	Spørreundersøkelse om trivsel (”Elevunders.”)	Rektor/Uv.ins.
Desember/ januar	Resultat av spørreundersøkelsen tas opp i elevrådet, FAU og lærerråd	Elevrådskontakt, FAU-leder og lærerrådsleder
Februar/ Mars/April	Mobbing/trivsel skal være ett av temaene ved elevsamtaler og konferansetimer	Kontaktlærer
Hele året	Lærere/elevråd/elever/foreldre arbeider aktivt med gode normer og regler for hvordan man skal omgås sine medmennesker på en positiv måte.	Alle

2. Avdekking av mobbing

Mål: Mobbing som foregår i og ved skolen blir avdekket.

Skolens prosedyrer for jevnlig å ha tiltak for å avdekke eventuell mobbing av og blant elever. I tillegg til prosedyrene setter de også opp hvilket ansvar ulike aktører har i denne sammenhengen. Aktuelle aktører kan være: Ledelse, lærere, assistenter, andre ansatte, elever og foreldre.

Årlig undersøkelse av mobbing ved skolen.

Spørreundersøkelse om mobbing (kan være den nettbaserte ”Elevundersøkelsen”) gjennomføres på alle klassetrinn.

På de laveste klassetrinnene må man bruke elevsamtaler for å gjennomføre undersøkelsen.

Vakt og tilsynsordninger

- 1 Inspeksjon/tilsyn skal ha 1. prioritet.
- 2 Alle som har vakt bærer vester som gjør dem synlige i skolegård/uteområde.
- 3 Skolen har områder som er ”sikre”. Her er det alltid voksne til stede. Det vet alle elever om.

Kommunikasjon lærer – elev – foresatte

- 1 Mobbing tas opp i alle faste konferansetimer med elever og foresatte.
- 2 Mobbing tas opp i faste elevsamtaler.
- 3 Mobbing tas opp på klasseforeldremøtene.

Ved mistanke om mobbing

- 1 Informasjonsinnhenting gjennom observasjon
- 2 Informasjonsinnhenting gjennom samtale med antatt offer

3. Tiltak mot mobbing

Mål: Skolen tar ansvar og initiativ for å stoppe mobbing. Dette gjøres på måter som i neste omgang forebygger mobbing ved skolen.

Skolens fellesstrategi skal sikre at lærere eller foresatte som tar opp en mobbesak vet at den blir seriøst behandlet etter retningslinjer man er blitt enige om.

To situasjoner er sjelden lik, og det er vanskelig å gi en nøyaktig beskrivelse av hvordan dette kan løses. Det er likevel viktig at vi har felles retningslinjer for hvordan vi skal gå fram når slike situasjoner oppstår.

Ansvar og rutiner for tiltak og informasjon.

Samtale med offeret

Kontaktlærer snakker med den som blir mobbet. Vis støtte til offeret. Hva har skjedd? Hvor ofte? Hvem mobber? Hvor skjer dette? Hvordan opptrer han/hun selv i slike situasjoner? Få et inntrykk av hvorvidt offerets atferd og reaksjoner kan bidra til å stimulere plagerne og dermed opprettholde mobbingen. Kartlegg venneforhold. Klargjør for eleven hvordan en ser for seg at en kan løse problemet. Bearbeid de situasjoner offeret kan komme opp i. Avtal oppfølgingssamtale med offeret.

Informasjon

Kontaktlærer innhenter informasjon fra andre lærere og assistenter ved skolen.

Samtale med mobberen (mobberne)

Samtale med mobber eller mobberne enkeltvis. Det er et poeng at det ikke gis beskjed på forhånd til den enkelte elev om samtalen. Dette for å unngå at det samarbeides om å gi like forklaringer. Konfronter plageren med alvoret i situasjonen. Ikke gå inn på diskusjon med vedkommende. Få eleven til å ta avstand fra mobbing.

Informasjon til foreldre

Informere foreldre til begge parter om situasjonen og hva skolen vil gjøre.

Fellessamtale

Fellessamtale med eventuelt flere mobbere. Hovedpoenget med samtalen er å tydeliggjøre at dette ikke aksepteres, og referere til konkrete hendelser. Alvoret skal tydeliggjøres. Samtidig appelleres det til at mobberen går inn i et forpliktende samarbeid med mål om å få slutt på mobbingen. I samtalen kommer kontaktlærer og elev med konkrete forslag til problemløsning. Det er viktig at mobberen er aktiv i denne fasen. Forslaget blir skrevet ned og er forpliktende for mobber.

Videre arbeid

I tiden etter at slike avtaler er inngått har lærer samtaler med både offer og mobber ca. annenhver dag for å sjekke hvordan det går. Dersom en ikke lykkes innen 14 dager må en sette i verk nye tiltak. All mobbing som blir registrert skal beskrives og legges i elevmappe. Kontaktlærer informerer administrasjonen om saken.

Konfrontasjonsmøte

Ved fortsatt mobbing kalles de impliserte elevene inn til konfrontasjonsmøte sammen med sine foreldre/foresatte. Rektor/Undervisningsinspektør innkaller til møtet. Rektor/undervisningsinspektør deltar sammen med kontaktlærer/kontaktlærere. Det lages kontrakt mellom elevene. Kontrakten skal inneholde:

- Personlig navn
- Beskrivelse av problem
- Tiltak
- Varighet for tiltaket
- Konsekvenser ved brudd på avtalen
- Evalueringssamtale når/hvem
- Underskrifter

Kontrakt og referat fra evalueringssamtalen, eventuelt oppfølgingsplan oppbevares i elevmappa.

Andre instanser

Underveis i prosessen må det vurderes om skolen skal trekke inn andre instanser som:

- PP-tjenesten
- Helsesøster
- Konfliktrådet
- Barnevernet
- BUPP

4. Evaluering

Planen gjennomgås ved skolestart og evalueres tredjehvert år.

AVTALE

NAVN: **KL:**

Dato:

Beskrivelse av problemet:

.....

Tiltak:

.....

Varighet:

.....

Konsekvenser ved brudd på avtalen:

.....

Avtalen drøftes/vurderes:

.....

.....
Elev

.....
Foresatte

.....
Kontaktlærer

Litteratur

Faglitteratur

Erling Roland og Grete Sørensen Vaaland:

”Mobbing i skolen – En lærerveiledning”

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet 1996

Dan Olweus og Cecilia Solberg:

”Mobbing blant barn og unge – Informasjon og veiledning til foreldre”

Pedagogisk forum 1997

”Tro meg da!” –

Mobbeofrenes egne historier og hvordan konflikt i skolen påvirkes i hjemmene.

Forlaget EXODUS

Erna Myhre Storfjord og Per Storfjord:

”Stopp mobbingen”

Gudmund Sandsleth:

MOBBING – Forstå, bekjempe og forebygge.

Gyldendal Akademisk 2007.

Åse Strandbu og Tormod Øia:

Ung i Norge – Skole, fritid og ungdomskultur.

Cappelen Akademisk 2007.

Ivar Frønes:

De likeverdige. Om sosialisering og de jevnaldrenes betydning.

Gyldendal Akademisk 2007.

Terje Overland:

Skolen og de utfordrende elevene. Om forebygging og reduksjon av problematferd.

Fagbokforlaget 2006.

Karin Rørnes:

Det motstandsdyktige ”Mobbeviruset”.

HøyskoleForlaget 2007.

Billedbøker

Bringsværd, Tor Åge:

Ruffen – sjøormen som ikke kunne svømme, Bokklubben 1981. Ruffen har vannskrekk. Hans fine familie skammer seg over han mens Ruffens jevnaldrende erter han. Men så møter han Tusen og Tredve og en dag overrasker Ruffen alle.

Mathisen, Mathis:

Sally Vally, Aschehoug 1983. Høna Sally Vally sticker av fra hønsegården fordi hun ikke får være sammen med de andre hønene.

Nordberg, Harald:

Kråkegutten. Aschehoug, 1983. Den nye gutten i klassen interesserer seg for planter og fugler og blir ikke tatt opp i klassefelleskapet.

Skjønnlitteratur

1. – 4. årstrinn

Aspås, Anne Berit:

Gutten i heisen. Damm 1988. Guttorm mobbes fordi han spiller blokkfløyte og leker med fire år yngre Guy.

Erikson, Eva:

Den nye jakka. Aschehoug, 1985. Sture ertes for sin nye jakke, men snart oppdager han også andres mødre har vært på salg.

Maria Gripe:

Hugo og Josefin, Boklubbens Barn, 1985. Josefin får problemer på skolen, men Hugo blir hennes venn.

Holm, Annika:

Stå på Mathilda Markstrøm! Boklubbens Barn, 1993. Mathilda går i en 2. klasse som preges av voldelige gutter og en frøken som ikke vil gripe inn. Alle jentene utsettes for mobbing, og det tar tid før de tør vise mot.

Johanson, Kerstin:

Moa og Pelle – en kjærlighetshistorie. Gyldendal, 1983. Pelle ser at bestevenninnen Moa blir plaget av de andre barna, men han tør ikke bry seg.

Kirkegaard, Ole Lund:

Gummi-Tarzan. Gyldendal, 1993. Ivan blir ertet på skolen og får juling.

Lind, Mecka:

Sigge Jansson 8 ½ år. Gyldendal 1990.

Sigge er med på å mobbe læreren, men føler etter hvert solidaritet med han.

Mathisen, Mathis:

Tom er en pyse. Damm, 1992. Tom blir ertet av både jevnaldrende og av de som er yngre.

Osland, Erna:

Noas løve. Samlaget, 1989. Valina er annleis og vert mobba av klassevenninnene.

Peterson, Hans:

Pelle Janson, en heldig gutt. Bokklubben, 1981. Pelle ertes fordi han snakker jämtlansk på skolen i Göteborg.

5. – 10. årstrinn**Dæhli, Liz Bente:**

De kann bare prøve! Cappelen, 1995. Tina flytter fra en skole til en annen uten at det hjelper på mobbingen. Hun tviler på seg selv og lar det gå langt før hun forteller om sin situasjon til noen voksne.

Hagen, Christian:

Plystrejenta. Gyldendal, 1992. Lone, 11 år, stammer. Hun søker en beslektet sjel, det tidligere mobbeofferet Stig.

Hollup, Anne Grete:

Du skal ikke lyve. Gyldendal, 1995. Nora lyver om Milly, den mest populære jenta i klassen og koret. Den ene løgnen tar den andre og snart er Nora fanget i sitt eget spill.

Härtling, Peter:

Benn elsker Anna. Gyldendal, 1990. Anna kommer fra Polen til Tyskland og blir møtt med skepsis og latter.

Jenseg, Grete Randsborg:

Bakkestart, Valentino! Gyldendal, 1987. 7 årige Valentino blir mye ertet og begynner å slå klassekameratene.

Leer-Salvesen, Paul:

Engler og bukser og huba buba. Damm, 1992. Buksa til tykke Paul sprekker på skolen og alle ler, til og med Silje.

Lundgren, Max:

Roseli, kjæreste Rosa. Bokklubbens Barn, 1993. En håpløs lærervikar er årsaken til at Roseli og andre som ikke når opp til evne- og skjønnhetsidealene, mobbes.

Pedersen, Hæge Follegg:

Venner i regn. Cappelen, 1988. Mor er på mentalsykehus, far er langt borte, og Sara blir mobbeoffer.

Peterson, Hans:

Den siste dagen. Samlaget, 1983. Svensk terroriserer læraren, mobbar og vert sjølv mobba.

Sterling, Dorothy:

Mary Jane. Bokklubbens Barn, 1985. USA i 1960 årene. Mary Jane går på raseintegrert skole og får problemer.